

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОСВІТОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ

«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

МАТЕРІАЛИ

**ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

М. ТЕРНОПІЛЬ, 20 ТРАВНЯ 2022 Р.

ТЕРНОПІЛЬ – 2022

Редакційна колегія:

Лілія РЕБУХА – д. пед. н., професор, завідувач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету,

Ірина БІЛОУС – к. е. н., доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Антоніна ДЕМ'ЯНЮК – к. е. н., доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Вікторія САВІЦЬКА – к. пед. н., старший викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Оксана КРИЧКІВСЬКА – к. пед. н., старший викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Рекомендовано до друку

*Вченою радою соціально-гуманітарного факультету
(протокол № 5 від 27 травня 2022 р.)*

I-66 Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 20 травня 2022 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 297 с.

ISBN 968-966-654-664-0

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (м. Тернопіль, 20 травня 2022 р.) з актуальних проблем освіти, наукової та науково-дослідної роботи, а також питань щодо оптимізації використання інноваційних освітніх ресурсів для формування та розвитку професійних компетентностей в освітній сфері.

Збірник праць III Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» буде корисним для студентів, здобувачів магістратури, аспірантури, науковців та практиків.

УДК 001.895:330.341.1:37

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей.

© ЗУНУ, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	12
Ганна Рідкодубська ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗВО З ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОГО ПІДХОДУ: УСПІШНІ ПРАКТИКИ.....	12
Оксана Шукатка ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	14
Ni Dong RESEARCH ON MODULAR ONLINE TEACHING STRATEGY UNDER THE GUIDANCE OF CAREER PLANNING.....	17
Iryna Bilous, Lou Jiangming THE CONCEPT OF SELF-EDUCATION: A THEORETICAL ASPECT.....	23
He Xiaojun, Oksana Krychkivska TEACHER AS A LEADER IN CHINA.....	25
Li Lili HIGH-QUALITY DEVELOPMENT OF PRESCHOOL EDUCATION IN ETHNIC MINORITY AREAS IN WESTERN CHINA.....	26
Li Linwei THE CULTURE OF PEDAGOGICAL COMMUNICATION AND ITS IMPORTANCE IN THE MODERN EDUCATIONAL SPACE.....	28
Li Qiuwan MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AND THEIR USE IN EDUCATION AND SCIENCE....	30
Canxing Peng MY REFLECTIONS ON ORFF-SCHULWERK.....	32

Ірина Білоус ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	35
Віталій Рудинський ЕЛЕКТРОННЕ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	38
Yu Chengling FOUR PILLARS OF AN EDUCATIONAL INSTITUTION.....	41
Дарина Тарарук ВИБІР ПРОФЕСІЇ: ІСНЮЮЧА ТИПОЛОГІЯ ОСВІТНІХ ПРОБЛЕМ.....	42
Василь Баранюк ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕАТРАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.....	46
Андрій Ганіч МОТИВАЦІЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	49
Мирослава Левко ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	53
СЕКЦІЯ 2. ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: СТРАТЕГІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ.....	56
Ольга Хома ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ : СУТНІСНІ ОСОБЛИВОСТІ.....	56
Віталій Кульчицький ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	58
Ганна Зварич СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ.....	62
Тетяна Бондаренко ГЕЙМИФІКАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	65

Ольга Сорока ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	70
Антоніна Дем'янюк ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ SMART-ОСВІТИ.....	74
Вікторія Савіцька ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	77
Gao Xiaoxuan, Antonina Demianiuk PROSPECTS E-LEARNING IN THE INFORMATION SOCIETY.....	81
An Wei THE ROLE OF DISTANCE LEARNING IN THE MODERNIZATION OF EDUCATION.....	83
Lu Jialin USE OF EDUCATIONAL TRAININGS IN PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	85
Li Yishu ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF DISTANCE LEARNING...	89
Chen Ronghao INNOVATIONS IN DISTANCE EDUCATION.....	91
Liu Wanying VIRTUAL REALITY AS AN INNOVATION IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....	93
Zhao Shumeng DESIGNING INNOVATIVE ACTIVITIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS: FROM TEACHER-BASED EDUCATION TO STUDENT-BASED EDUCATION TRANSFORMATION.....	95
Олександра Волошин МОДИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	96

Oksana Krychkivska, Zhou Weiwei THE DEVELOPMENT DIRECTION OF INNOVATIVE TECHNOLOGY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	100
Ірина Туровська КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ.....	102
Наталія Шостак УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ.....	106
Анатолій Шкляр ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	109
СЕКЦІЯ 3. ІСТОРІЯ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННІ.....	114
Лілія Ребуха УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА: ШЛЯХИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ.....	114
Октавія Фізеші ПЕДАГОГІЧНА ІНТЕРНАТУРА В КОНТЕКСТІ ІСТОРІЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ЗАКАРПАТТІ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ).....	118
Сергій Лісовець РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МІЖНАРОДНИКІВ.....	121
Iryna Bilous, Zhu Weijun MODERN TENDENCIES OF HIGHER SCHOOL PEDAGOGY IN CHINA.....	123
Chen Xin SOME VIEWS ON THE QUALITY OF THE LEADERS IN CHINESE HISTORY.....	126

Марія Танасюк УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОГЛЯД НА СЬОГОДЕННЯ.....	129
Zhou Nan THE SIGNIFICANCE OF EDUCATIONAL INSTITUTION DEVELOPMENT.....	131
СЕКЦІЯ 4. УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	133
Роман Брик АВТОНОМІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА РЕФОРМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	133
Oksana Krychkivska FORMATION OF THE FUTURE EDUCATIONAL MANAGER'S COMPETENCE IN MODERN CONDITIONS.....	139
Наталія Яблонська, Роман Грабас НАПРЯМКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	140
Ілля Lysokon ANALYSIS OF THE DEFINITION «MANAGEMENT OF EDUCATION» IN THE UKRAINIAN PEDAGOGICAL DISCOURSE.....	142
Zhang Gege ADMINISTRATIVE ACTIVITY OF THE TEACHING INSTITUTION DIRECTOR IN CONDITIONS OF REMOTE LEARNING DURING COVID-19.....	147
Катерина Букавин ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОСВІТИ.....	151
Олена Ковальчук КОМУНІКАЦІЇ ТА КОМУНІКАТИВНА УПРАВЛІНСЬКА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	155
Lui Han MAIN MANAGEMENT ACTIVITIES OF TEACHING INSTITUTIONS	

IN DISTANCE LEARNING.....	157
Роман Мудрак ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ ГУМАНІСТИЧНО СПРЯМОВАНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ.....	163
Chen Yinchai PROFESSIONAL MANAGEMENT CULTURE OF THE HEAD OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION.....	168
Ge Hangjun MANAGEMENT ACTIVITIES IN GENERAL EDUCATIONAL INSTITUTION.....	170
Huang Rui CATEGORY «METHODOLOGY» IN MODERN METHODOLOGY OF SCIENCE AND METHODOLOGY OF EDUCATION MANAGEMENT.....	173
Oksana Krychkivska, Huang Junjie ORGANIZATION OF COMMUNICATIONS IN THE EDUCATIONAL INSTITUTION.....	175
He Lingling STYLES AND FORMS OF MANAGEMENT OF PEDAGOGICAL WORKERS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	179
Wu Zheng MODERN MANAGEMENT TECHNOLOGIES IN HIGHER EDUCATION.....	182
Oksana Krychkivska, Xiao Yao CONCEPT OF EDUCATIONAL MANAGEMENT.....	184
Li Bingze THE CURRENT SITUATION OF YOUTH SPORTS TALENTS TRAINING UNDER THE INTEGRATION OF SPORTS AND EDUCATION.....	185
Yang Ziyue MANAGEMENT OF THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL	

COMPETENCE OF TEACHERS.....	187
Hu Canyang THE INFLUENCE OF LEADERSHIP STYLE ON TEACHERS' PSYCHOLOGY AND TEACHING ATMOSPHERE.....	189
Xu Yaping MANAGEMENT OF THE SYSTEM OF EDUCATIONAL WORK ON THE FORMATION OF A HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENTS.....	192
СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	196
Світлана Калаур, Наталя Гончарук ПОТЕНЦІАЛ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	196
Віктор Кавецький ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	201
СЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА: НОВІ ІДЕЇ ТА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ.....	206
Ольга Главацька САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ....	206
Галина Гірняк, Назарій Пивошук СІМ'Я ЯК СЕРЕДОВИЩЕ І РЕЗУЛЬТАТ КОНСТРУКТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	211
Алла Сеник ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ ФОТОГРАФІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСУ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	216
Олег Музика ПАНДЕМІЯ COVID-19, ЇЇ ПСИХОЛОГІЧНЕ СПРИЙМАННЯ І РЕАЛЬНЕ ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	221

СЕКЦІЯ 5
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Світлана Калаур,
доктор педагогічних наук, професор,
керівник Центру післядипломної освіти
Наталя Гончарук,
методист Центру післядипломної освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

ПОТЕНЦІАЛ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ
ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ:
МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

За даними ООН близько 10 % всього населення планети становлять люди з обмеженими можливостями. В Україні близько 6,3 % від всього населення становлять особи з обмеженими можливостями [3, с. 19]. У контексті наведеної статистики наголосимо, що усі освітні заклади мають бути для «комфортними» для здобувачів освіти, які мають особливі освітні потреби. Виходячи з цього інклюзивна освіта має стати довгостроковою стратегією для нашої держави. Тому дуже важливими є питання щодо впровадження в роботу освітніх установ і у процес підготовки педагогів принципів інклюзивної підходу, спрямованого на учнів з особливими потребами та схильних до ризику маргіналізації і ексклюзії». Нині «інклюзивна освіта розглядається як соціально-педагогічне явище, яке надає рівний доступ до якісної освіти та ґрунтується на ідеях гуманізму, людяності, рівноваги інтелектуальних, етнічних та фізіологічних компонентів» [4, с. 208]. Встановлено, що «діти з особливими освітніми

потребами» є доволі широкою науковою дефініцією, що охоплює всіх дітей, чії освітні потреби виходять за межі загальноприйнятої у суспільстві норми.

В інклюзивній освіті недопустимою є сегрегація, яка означає відокремлення дітей з особливими потребами від інших здорових дітей. У ХХІ столітті до головних цінностей інклюзивної освіти відносять: 1) Дитина найважливіша цінність, що передбачає взаєморозуміння; 2) Терпеливе ставлення до дітей з різними вадами розвитку, що базується на толерантності; 3) Дитина є частиною суспільства, що включає рівність можливостей; 4) Кожна дитина унікальна, тільки потрібно допомогти розвинути її здібності (індивідуальний підхід та особистісно орієнтоване навчання) [1, с. 168].

У науковому контексті освітні заклади усіх рівнів акредитації нині мають потребу якісного впровадження інклюзивного підходу в освітній процес. Незалежно від стану здоров'я, наявності фізичного чи інтелектуального порушення, кожна дитина має право на повноцінне життя та освіту. Причому, якість освіти для дітей з особливими потребами не має відрізняється від якості освіти, яку здобувають здорові діти. Саме інклюзивний підхід виступає нині пріоритетним та ключовим під час організації освітнього процесу в освітніх закладах для дітей з особливими освітніми потребами.

Наголосимо, що інклюзивний підхід висуває підвищені вимоги до всіх учасників освітнього процесу. Так, від здобувачів освіти (учнів, студентів) з особливими потребами він вимагає мобілізації психологічних і фізичних сил, а від інших здорових учнів та студентів потрібне розуміння, толерантність й готовність надавати посильну допомогу своїм товаришам. Тоді як від педагогів, які працюють в інклюзивному освітньому середовищі вимагається людяність, професіоналізм та сформованість спеціальних знань, умінь та навичок. Узгоджена діяльність усіх учасників освітнього процесу забезпечить реальну

можливість для якісного здобуття освіти особам з обмеженими освітніми можливостями та забезпечить реалізацію інклюзивного підходу [2].

Беручи до уваги наведені вище аргументи, констатуємо, що вагомим аспектом є формування у педагогів інклюзивної компетентності. Вагому роль у формуванні такої компетентності відіграє післядипломна освіта. На курсах підвищення кваліфікації педагог зможе оволодіти практичними вміннями й навичками роботи зі здобувачами освіти, які мають особливі освітні потреби та приділити увагу формуванню безпечного інклюзивного освітнього середовища.

У Постанові Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» [5] (пункт 15) відзначено, що до основного напрямку підвищення кваліфікації відноситься створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами. Отже, інклюзивна компетентність посідає належне місце у професіоналізмі педагога, тому має бути належним чином представлена у системі післядипломної освіти. З цією метою у Центрі післядипломної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка було ініційовано у рамках ліцензії 231 Соціальна робота (Наказ МОН від 05.12.2019 №1003-л) формування інклюзивної компетентності.

Слухачам курсів підвищення кваліфікації у рамках формування інклюзивної компетентності запропоновано три програми по 30 год. кожна (рис.1).

Наголосимо, що усі програми об'єднані спільною метою: формування професіоналізму для ефективної командної роботи та міждисциплінарної взаємодії суб'єктів соціально-педагогічного супроводу в забезпеченні

інклюзивного освітнього середовища для навчання та соціалізації дітей з особливими освітніми потребами.

Розробляючи зміст освітньої програми було взято до уваги особливості професійної діяльності педагогів в умовах інклюзивного освітнього середовища. З методичної точки зору, було враховано Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», а також вимоги до компетентностей педагогічних та науково-педагогічних працівників. Основний акцент зроблено на практичному спрямуванні післядипломної підготовки педагогів. Такий практико-орієнтований підхід забезпечив педагогам реальну можливість опанування теоретичними, методичними та практичними аспектами організації інклюзивного освітнього простору в освітній установі.

	Модуль 2. Міждисциплінарна та командна взаємодія в організації інклюзивного навчання	Модуль 3. Розвиток пізнавальних здібностей та формування соціальних навичок дітей з ООП	Модуль 4. Розвиток навчальних здібностей дітей з ООП в закладі освіти
	Створення корекційно-розвиткового середовища в інклюзивному закладі	Адаптація й соціалізація дітей з ООП в закладі освіти	Мультисенсорний підхід у навчанні дітей з ООП
	Командна психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП	Стратегії подолання небажаної поведінки дітей з ООП	Дистанційне навчання дітей з ООП
	Розробка ІПР дитини з ООП	Розвиток соціальних навичок у дітей з ООП: ігри та вправи	Інноваційні технології навчання дітей з ООП
	Взаємодія педагогів, асистента вчителя і батьків у роботі з дітьми з ООП	Вправи для розвитку психофізичних функцій дітей з ООП	Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП
	Міждисциплінарна взаємодія в організації інклюзивного навчання дітей з ООП в громаді	Вправи для розвитку психофізичних функцій дітей з ООП	Попередження професійного вигорання у педагогів

Рис. 1. Перелік освітніх програм для формування інклюзивної компетентності

У методичній площині під час організації курсів підвищення кваліфікації основний акцент зроблено на таких фахових компетентностях, як:

- розуміння особливостей організації психолого-педагогічної допомоги дитині з особливими освітніми потребами;
- усвідомлення спектру корекційно-розвиткових послуг та порядку їх надання;
- здатність до ефективної міжособистісної взаємодії з колегами, дітьми та їхніми батьками, членами команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Такий підхід забезпечив велику популярність освітніх програм серед педагогів. До прикладу, упродовж 2021 р. на базі Центру післядипломної освіти 35 груп слухачів (360 осіб) підвищили власний рівень інклюзивної компетентності, опанувавши теоретичні та практичні аспекти роботи з здобувачами освіти, які мають особливі освітні потреби.

У підсумку наголосимо, що у сучасному українському освітньому просторі інклюзивна компетентність педагогів набуває особливої ваги, з огляду на те, що інтегрування осіб з особливими потребами у соціокультурне середовище не може відбуватися ефективно без належного педагогічного супроводу. Отже, Центр післядипломної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка є тим суб'єктом, який надає освітні послуги в системі післядипломної освіти та проводить системну діяльність щодо формування інклюзивної компетентності. Вважаємо, що післядипломна освіта може слугувати тим орієнтиром, який зможе сформувати у педагогів належний рівень інклюзивної компетентності.

Список використаних джерел

1. Борохвіна Т. Інклюзивна освіта: генезис і основні принципи. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені*

Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. Тернопіль : ТНПУ, 2018. № 2. С. 164–169.

2. Калаур С. М. Психолого-педагогічна характеристика інклюзивного підходу як основи для організації освіти дітей з особливими потребами. *Гірська школа Українських Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук*. 2017. № 16. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». С. 58–62.

3. Лучик С. Д., Лучик В. Є. Розвиток інклюзії у вищій освіті. *Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції*. м. Кам'янець-Подільський : Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. 2020. С. 19–21.

4. Малишевська І. Актуальні аспекти впровадження інклюзивної освіти в Україні. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2016. №13. С. 205–211.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/800-2019-п#Text>.

Віктор Кавецький,
кандидат педагогічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти
Тернопільського обласного комунального інституту
післядипломної педагогічної освіти

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Для ефективної організації освітнього процесу в умовах воєнного стану необхідно переосмислити особливості професійної діяльності педагогів через призму реалій сьогодення. В Законі України «Про освіту» педагогічна діяльність визначається як інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника, або самозайнятої особи, у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних